

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
samt
ju.L5@regeringskansliet.se

Yttrande över utkast till lagrådsremiss ”En tydligare koppling mellan villkorlig frigivning och deltagande i återfallsförebyggande åtgärder”

Utifrån de intressen som hovrätten särskilt har att bevaka har hovrätten i och för sig inget att erinra mot förslaget till ändrad lagstiftning. Hovrätten rekommenderar dock att man, före beslut om ändrad lagstiftning, undersöker så att inte ändringen kan anses stå i strid med de rättigheter som Europakonventionen ger enskilda, t.ex. enligt artiklarna 5 och 8. Det gäller inte minst uttalandena i författningskommentaren till 26 kap. 6 a § BrB (s. 16 i utkastet), som kan tolkas som att vägran att samtycka till medicinsk behandling skulle vara en omständighet som kan beaktas som ett skäl för att skjuta upp tidpunkten för villkorlig frigivning. Hovrätten är inte övertygad om att det är förenligt med Europakonventionen att den som ådömts ett fängelsestraff skulle, utan föregående domstolsbeslut eller tydligt stöd i lag, kunna ”tvingas” att underkasta sig vård eller andra återfallsförebyggande åtgärder, vid påföljd att frihetsberövandet annars förlängs. Det kan t.ex. vara så att det åtminstone skulle krävas en uttrycklig bestämmelse i fängeslagen (2010:610) om att den som avtjänar ett fängelsestraff är skyldig att underkasta sig den vård eller andra återfallsförebyggande åtgärder som kriminalvården finner lämpliga. Hovrätten kan dock konstatera att det skulle stå i strid med lagstiftarens tidigare ställningstaganden, se t.ex. prop. 1997/98:95 s. 56 och där gjorda hänvisningar.

Vad gäller utformningen av förslaget till lagtext har hovrätten endast följande synpunkt. Orden ”...under verkställigheten i kriminalvårdsanstalt...” i 26 kap.

6 a § BrB torde i formell mening omfatta även sådant som inträffar under vårdvistelse enligt 11 kap. 3 § fängelselagen, men formuleringen riskerar att leda tanken fel. Kanske kan det enkelt åtgärdas genom att stryka orden i kriminalvårdsanstalt så att det bara står ”...under verkställigheten...”.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Mats Lundeholm och tf. hovrättsassessorn Sofie Nordström, föredragande.

Mats Lundeholm

Sofie Nordström

Kopia

Övriga hovrätter

Kammarrätterna

Tingsrätterna under Göta hovrätt

Domstolsverket

Hovrättens intranät